

راه مصدق

(1)

پنجم نوامبر ۲۰۰۴ میلادی برابر با پانزدهم آبانماه ۱۳۸۳ خورشیدی

جبهه ملی ایران و بیشتر اعضای ریز و درشت فعال و نیمه فعال آن در درون و بیرون مرزهای ایران با کمال تأسف در سال های بحرانی کشور و پریشانحالی مردم به جان آمده از تظلم استبداد دینی با رفتار و کردار کاملاً مخالف و مغایر با **راه مصدق** خود را در انتظار و اذهان جامعه جوان ایران به غلط وارث و ادامه دهنده طریقت او برای رهایی ایران معرفی کرده اند. اعمال و گفتار اکثریت قریب به اتفاق این جمع نه تنها در روزهای پس از انقلاب بزرگ مردم در بهمن ماه سال ۱۳۵۷، بلکه پیش از آن هم هیچگاه باعث خدشه دار شدن نام پر آوازه **مصدق** که بر بلندای صفحات زرین تاریخچه مبارزات **نهضت ملی ایران** جای دارد نشده و به طور قطع در آینده نیز نخواهد شد، ولی لطمه های بیشمار و ضررهای جبران ناپذیری که بسیاری از مدعیان پیروی **راه مصدق** و یا علمداران **جبهه ملی** از همان روزهای موجودیت این جبهه تا به امروز به مبارزات مردم ایران و **دکتر محمد مصدق** زده اند در گذشته بس تأسفبار بوده و در این روزها بس سهمگین و نگران کننده است.

بازگو کردن یا باز نویسی کردن کردار بسیاری از اعضای خودخواه، مفلوک، خودفروش و ایرانفروش **جبهه ملی ایران** از آغاز تا قیام ملی ۳۰ تیر ۱۳۳۱، سپس تا کودتای ننگین انگلیسی/آمریکایی ۲۸ مرداد ۱۳۳۲، وانگاه تا چشم بر بستن زنده یاد **دکتر مصدق** از ادامه زندگی در زندان احمد آباد گرچه عبرت گرفتن جوانان مبارز میهن از تاریخ لازم است، ولی به این دلیل که به غیر از انگشت شماری از آن افراد بقیه در قید حیات نیستند یا به دلیل کهنولت در فعالیت های کنونی **جبهه ملی** دستی ندارند و خسارتی به آینده ایران و مردم محنت کشیده ایران وارد نمی کنند از ضرورت و فوریت برخوردار نیست. آنچه اکنون از ضرورت و فوریت ویژه برخوردار است پیشگیری کردن از تأثیر کردار نادرست افرادی است که با بلندکردن بیرق **جبهه ملی** در درون و بیرون مرزهای ایران به میلیون ها جوان مبارز ایران راهی را نشان می دهند که کم ترین نشانی از **راه مصدق** ندارد و همه یکسر در جهت خلاف طریقتی است که او برای سربلندی ایران و نسل جوان امروز و آینده از خود بجای گذاشت.

بهترین حربه یا وسیله برای رسوا کردن اینگونه مهره ها و جلوگیری کردن از تأثیر گذاشتن بر روی اذهان جوانان در رابطه با اعمال و رفتاری که از سوی چنین افرادی به نام **راه مصدق** ارائه می گردد بالا بردن سطح دانش تاریخی خود و دیگران نسبت به دورانی از تاریخ مبارزات **دکتر محمد مصدق** است که به **نهضت ملی ایران** شهرت دارد. **راه مصدق** را باید از زبان و قلم **مصدق** آموخت. تنها با مطالعه دقیق و عمیق شرح زندگی هوشمندانه و فداکارانه **مصدق** و یاران فداکار و جانبخته وی در **راه استقلال، آزادی و عدالت اجتماعی** می توان چاه را از راهی که آن ها پیش پای نسل های پس از خود گذاشتند باز شناخت، در غیر اینصورت مدعیان دروغین پیروی از **راه مصدق** با جوانان نسل کنونی و آینده ایران همان خواهند کرد که بسیاری از رفیقان نیمه راه و ظاهرساز با **مصدق** و با مردم ایران کردند.

از این پس برای بالا بردن دانش خود و دیگران در رابطه با **شناخت راه مصدق و نهضت ملی ایران** دقت در گفتارها و نوشتارها ی زنده یاد **دکتر محمد مصدق** را در این سلسله نوشتارها با عنوان بالا (**راه مصدق**) ادامه خواهیم داد تا بتوانیم با معیار و میزان واقعیت های تاریخی با امواج نادرستی ها در این زمینه روبرو شده، خود و میهن و ملت محنت کشیده خود را از خسارات ناشی از قدم نهادن در راه کج به جای **راه مصدق** مصون داریم.

اینک با مراجعه به **سخنرانی دکتر محمد مصدق برای خبرنگاران آمریکایی** در تاریخ ۲۷ اسفندماه ۱۳۳۰ گفته های آن بزرگمرد را در این نطق مورد تجزیه و تحلیل قرار خواهیم داد و راه او را خود از میان سخن هایش خواهیم یافت تا بین او و ما واسطه و دلالی راه نیاید و کار ملت را با خودخواهی های بیمارگونه نیالاید:

پاراگراف اول از متن سخنرانی:

ضمن بیان خیر مقدم لازم می دانم از حضور محترم جراید ایالات متحده آمریکا که رنج سفر را بر خود هموار داشته و برای دیدار مختصری به کشور ما آمده اند استفاده کنم و بار دیگر در باب نهضت اخیر و مبارزه ملت ایران و علل آن مطالبی به اطلاع آقایان برسانم تا چنانچه وظیفه روزنامه نگاری مخصوصاً در کشور آزادی مثل آمریکا حکم می کند آن را کماهو حقه به مردم آن کشور و از آن طریق به جهانیان اعلام فرمایند.

نکات برجسته در پاراگراف اول:

1. رعایت ادب بدون تعارف و تکلف های ته نشین شده از جریان فرهنگ سلطه و تابعیت در کف جوینار جامعه استبدادزده ما یکی از صفات نیکو و یادگرفتنی **مصدق** است. چنین مشخصه ای را نه در این پاراگراف بلکه در تمام گفته ها و نوشته های او به نحو برجسته ای می بینیم.

2. **احترام ویژه دکتر محمد مصدق به مردم** نیز منحصر به این پاراگراف و منحصر به مردم ایران نبوده است. وی اعتبار کار ایران و جهان و ممالک دنیا را در اعتبار مردم ایران و دیگر کشورهای جهان می دانست. از اینرو در پاراگراف بالا می بینیم که وی " **در باب نهضت اخیر و مبارزه ملت ایران و علل آن**" به درستی از طریق روزنامه نگاران و خبرنگاران آمریکا که مانند تمام کشورهای دموکراتیک حامی حقوق مردم در آن کشورند به ملت آمریکا پیغام می دهد نه به دولت آمریکا؛ وی در ادامه جمله قبلی می گوید " **... مطالبی به اطلاع آقایان برسانم تا چنانچه وظیفه روزنامه نگاری مخصوصاً در کشور آزادی مثل آمریکا حکم می کند آن را کما هو حق به مردم آن کشور و از آن طریق به جهانیان اعلام فرمایند.**" مصدق در آغاز سخن چنان که می بینیم خبرنگاران آمریکایی را پیشاپیش در موقعیت اخلاقی قرار داده است که آن ها به طور قطع از " **نهضت اخیر و مبارزه ملت ایران و علل آن**" با مردم آمریکا و جهان سخن بگویند.

3. **وظیفه خطیر روزنامه نگاری و حمایت روزنامه نگاران آزاد از مردم و منافع ملی ایران** همواره در ذهن دکتر محمد مصدق بود و از هر موقعیتی برای نشان دادن مسئولیت های روزنامه نگاری به ارباب مطبوعات داخلی استفاده می کرد. این جنبه نیز در پاراگراف بالا به خوبی مشهود است که وی با بر شمردن وظایف روزنامه نگاران آمریکایی در برابر ملت آمریکا در حقیقت با روزنامه نگاران داخلی ایران نیز که اغلب در آن روزگار به وظایف روزنامه نگاری خود عمل نمی کردند پندی پدرا نه میداد.

حال ببینیم دکتر محمد مصدق با زمینه ای که در پاراگراف اول ایجاد کرد در دومین پاراگراف چه می گوید:

پاراگراف دوم از متن سخنرانی:

ما از ملت آمریکا و مساعدت های معنوی آن که خود چندی از نزدیک شاهد آن بودم و در پیشرفت هدف ایرانیان به سوی هدف مقدس خویش در این مبارزه ملی ذی قیمت و گرانبها بوده است بسیار متشکریم، ولی از دولت آمریکا توقع داشتیم همانطور که خود استقلال و آزادی خویش را در پرتو مبارزات متمدن ملی به دست آورده است نسبت به تقاضای حق ملت ایران هم توجه بیشتری نموده و ایمان ملل ضعیف را به عدالتخواهی و صلح طلبی ملل بزرگ صد چندان کند.

نکات برجسته در پاراگراف دوم:

1. **اعتبار مردم در برابر دولت ها** که باید منتخب و خدمتگزار جامعه باشند بار دیگر در این قسمت از صحبت دکتر مصدق به نحوی بنیادی جلوه گر است. مصدق مساعدت های مردم آمریکا را در پیشرفت اهداف مردم ایران در مبارزات ملی ارج نهاده و آن را ذی قیمت می خواند. آنگاه شکایت از سیاستبازان دولتی آمریکا را محترمانه و زیرکانه نزد مردم آن کشور میبرد و در حقیقت به آن ها می گوید مردم ایران نیز در حال دستیابی به همان **استقلال** هستند که ملت و دولت آمریکا آن را با مبارزات متمدن ملی (بر علیه انگلیس) به دست آورده اند.
2. **مصدق** به وضوح می گوید تقاضای مردم ایران برای دستیابی به **استقلال** به همان اندازه برحق است که مبارزات ملت آمریکا برای دستیابی به **استقلال** بر حق بوده. وی با طعنه هشدار می دهد که عدم توجه ملل قوی به عدالتخواهی و صلح طلبی مردم در کشورهای ضعیف عاقبت خوشی ندارد و باعث ایجاد بی ایمانی و بی اعتمادی نسبت به اعمال غیر صلح طلبانه و غیر عدالت خواهانه کشورهای بزرگ خواهد شد. (**تروریسم جهانی بر علیه کشورهای قوی تر در این روزها بی شک محصول همان بی اعتمادی و بی ایمانی مردم کشورهای ضعیف تری است که مصدق به آن اشاره می کرد**).

پاراگراف سوم از متن سخنرانی:

چقدر خوب است اگر شما نمایندگان محترم جرایم می توانستید چند روزی به توقف خود در این کشور باستانی ادامه دهید و از نزدیک با روحیات و افکار مردم ایران آشنا شوید و ببینید که نود درصد این مردم در چه شرایط سختی زندگی می کنند و با این حال در حفظ مرام و مسلک خود چقدر استوارند و مشکلات و موانع را با بردباری و متانت یکایک مرتفع می کنند. البته به تاریخ ایران آشنایی دارید ملتی که امروز بر اثر طول مدت نفوذ و دسائیس اجانب در فقر و مسکنت غوطه می زند روزی مشعل دار فرهنگ و تمدن جهان بوده و در هر رشته از رشته های علوم و فنون و ادب آثار جاودانی به وجود آورده است. تاریخ این کشور پر است از فداکاری های مردم آن. ایران همیشه آزاد و سربلند بوده و در پیرامون زندگانی آن فقر و مذلت راهی نداشته است.

نکات برجسته در پاراگراف سوم:

1. در این قسمت نیز دکتر مصدق همچنان درد و رنج مردم ایران را توسط روزنامه نگاران با مردم آمریکا و جهان می گوید و حتی امیدی و گوشه چشمی به دولت آمریکا و دیگر سیاستمداران قدرتمدار ندارد.
2. **مصدق** بار دیگر به مردم آمریکا گوشزد می کند که فقر و مسکنت مردم ایران فقط یک دلیل بیشتر ندارد که آنهم " **طول مدت نفوذ و دسائیس اجانب**" است. (**و می بینیم که شدت فقر و تباهی مردم ایران در این روزهای**

سیاه کنونی، همه یکسر در اثر طولانی تر شدن مدت نفوذ و دسایس اجانب است. ایکاش ما مردم ایران از طولانی شدن مدت نفوذ دسیسه های آن ها جلوگیری کرده بودیم. ایکاش همین امروز چنین کنیم

در پاراگراف چهارم دکتر محمد مصدق فریاد شجاعانه خود را با خواسته های مظلومانه و برحق مردم ایران در هم می آمیزد و خطاب به مردم آمریکا و جهان می گوید:

پاراگراف چهارم از متن سخنرانی:

اما متأسفانه از زمانی که کشورهای نیرومند خارجی هر یک به بهانه ای برای ارضای مطامع خود به ما روی آوردند و در شئون اجتماعی ما نفوذ و رخنه کردند سعی نمودند تا این روح آزادی خواهی و تفوق را از ما سلب کنند؛ زیرا خوب می دانستند که یک ملت اصیل را به آسانی نمی توان بنده و برده ساخت لذا با نقشه منظم در حالی که زمامداران ما در خواب غفلت بودند وسایلی فراهم کردند تا ملت را همواره اسیر پنجه قدرت خود کنند و در اجرای این نقشه بعضی از رجال خائن را خریدند، رشته الفت و دوستی را در بین افراد این ملت به مسایل مختلف گسستند و بریدند؛ همه را نسبت به هم بدبین و بی اعتماد نمودند، وسایل تشدید فقر و مکنت را فراهم آوردند، یأس و نا امیدی را در افراد مردم رواج داده تا بتوانند کشور ما را غارت کنند و به بهانه مسایل اقتصادی مقاصد سیاسی خود را انجام دهند.

نکات برجسته در پاراگراف چهارم:

1. **دکتر محمد مصدق** پس از زمینه چینی در قسمت های پیشین سخنان خود چنان که دیدیم خطاب به مردم آمریکا و جهان به طرح شکایت در رابطه با دلیل اصلی سیاهروزی ملت ایران پرداخته است. مصداق و معنی سخنان وی در آن روزگار را امروز در میهنمان به مراتب واضح تر شاهدیم که چگونه:

- کشورهای نیرومند خارجی هر یک به بهانه ای برای ارضای مطامع خود به ما روی آوردند و در شئون اجتماعی ما نفوذ و رخنه کردند؛
- سعی نمودند تا این روح آزادیخواهی و تفوق را از ما سلب کنند؛ زیرا خوب می دانستند که یک ملت اصیل را به آسانی نمی توان بنده و برده ساخت؛
- لذا با نقشه منظم در حالی که زمامداران ما در خواب غفلت بودند وسایلی فراهم کردند تا ملت را همواره اسیر پنجه قدرت خودکنند و در اجرای این نقشه بعضی از رجال خائن را خریدند؛
- رشته الفت و دوستی را در بین افراد این ملت به مسایل مختلف گسستند و بریدند؛
- همه را نسبت به هم بدبین و بی اعتماد نمودند؛
- وسایل تشدید فقر و مکنت را فراهم آوردند؛
- یأس و نا امیدی را در افراد مردم رواج داده تا بتوانند کشور ما را غارت کنند و به بهانه مسایل اقتصادی مقاصد سیاسی خود را انجام دهند.

راه مصدق را در خلال سخنان وی که در این نوشتار آمد به آسانی می توان آموخت و می توان از کردار و گفتار گمراه کننده مدعیان دروغین پیرو راه او در **جبهه ملی** مصون ماند. در سراسر چهار پاراگراف بالا به اهمیت **استقلال** در شناختن **راه مصدق** به خوبی پی می بریم. در تمامی سخنان و نوشته های **دکتر محمد مصدق** بر امر **استقلال ایران** که هیچگاه از **آزادی** جدا نبوده و نیست به نحوی روشن پافشاری شده است. در حالیکه پیروان دروغین راه او در این سال و زمانه در رابطه با **استقلال** که روی اول سکه **استقلال/آزادی** است نه تنها لب از سخن گفتن بر بسته اند، بلکه با سر سپردن به راه زورمندان جهانی راهی را در جهت خلاف **راه مصدق** پیش گرفته و دانسته یا ندانسته در جهت حفظ منافع غرب و دخالت های همیشگی سیاستبازان اقتصاد نفتی در ایران قدم بر می دارند.

در شماره بعد از این سلسله بر رسی های ساده و بی پیرایه، به قسمت های بعدی گفتار **دکتر محمد مصدق** با خبرنگاران آمریکایی توجه خواهیم کرد و خود را با حربه گفته های وی در برابر کردار و گفتار نادرست دیگران مسلح خواهیم کرد.